

HOÀI NIỆM

HẢO LÂM

Mỗi năm Xuân Hạ nhị kỳ, chúng tôi rất hoan hỷ đón nhận tập san Lá Thư Ái Hữu Công Chánh. Hơn hai mươi năm qua, các anh chị đã ra công sức vun đắp cho tình bằng hữu thêm khắng khít, đoàn kết. Đó là một hãnh diện chung cho các Ái Hữu. Tôi không được vinh dự là một Ái Hữu Công Chánh, nhưng có thể dùng danh từ của các anh chị đặt cho chúng tôi là "Dâu Công Chánh" mỗi khi gặp nhau. Vì ông xã nhà tôi mới là xuất thân Công Chánh.

Tôi xin tự giới thiệu, nhà tôi Lâm Mỹ Bạch Tuyết (tên có vẻ đàn bà) xuất thân Công Chánh Hà Nội khóa 3, 4 gì đó. Mãn khóa vào năm 1942-1943? cùng khóa với anh Nguyễn hữu Tuân, Hoa Kỳ và anh Phạm minh Cảnh, Pháp. Tôi rất tiếc là không biết khóa này còn lại bao nhiêu anh chị đã được Thượng Đế gìn giữ cho đến ngày nay.

Cầm tờ LT AHCC ngày nay trên Hoa kỳ, ấn bản trình bày rất hoàn mỹ từ màu sắc cho đến hình ảnh. Bài vở phong phú, nội dung đầy đủ, từ khoa học cho đến những chuyện dí dỏm. Những lá thư thân thương đó làm tôi nhớ lại cách đây hơn 60 năm qua. Các ái hữu công chánh có ra một tập san, hình như là "Khoa học" ấn loát ở Hà Nội, luân lưu khắp toàn cõi Đông Dương gồm Việt, Miên, Lào, thuộc địa Pháp. Khổ báo nhỏ và thô sơ, đa số là về khoa học hoặc đố nhau bằng mấy toán hình học, hoặc bài toán. Lúc còn trẻ các anh ai cũng còn nhớ đến trường học, háo thắng, cũng háo hức mỗi khi nhận được tập san khoa học ấy.

Tôi còn nhớ có một bài dễ nhớ là câu hỏi "Một trăm con trâu. Một trăm bó cỏ. Trâu đứng ăn 5. Trâu nằm ăn 3 và 3 Trâu già ăn 1.

Trong khi nhà tôi đi làm chưa về, tôi đã tìm ra đáp số bằng cách "tính rợ" Số trâu đứng 4, năm 18 và già $78 = 100$ trâu Số bó cỏ, đứng 20, năm 54 và già $26 = 100$ bó cỏ.

Hình Chú Tiều Chăn trâu

Lúc bấy giờ chưa có máy tính hoặc computer. Cơm tôi xong, ông xã tôi nhìn tờ tập san vui vẻ đọc. Khi đọc đến bài đố kia có kèm theo tờ đáp số của tôi, ông lấy giấy bút ra tính toán. Ông mỉm cười nhìn tôi và hỏi một câu thật là "dễ ghét" Tại sao em làm ra được? vì ông biết là tôi dốt tính. Tôi tự đắc trả lời "Dễ ợt thôi. tính rợ cũng ra."

Nay nhắc đến tình bằng hữu. Khi nhà tôi mới ra trường thuyên chuyển qua Phnompenh, Cambodge (Cao Miên), gồm một số anh chị em cả Travaux Public (Công chánh) và Cadastre (Địa Chánh). Trong số địa chánh có các anh Đinh Khang, Hoàng Mai, Nguyễn Cương và anh Nam, Tuyết. Rất buồn, các anh em bây giờ đã ra người thiên cổ.

May mắn, chúng tôi được anh Hoàng Xuân Hà cho mượn cái nhà sàn, và mời tất cả về ở chung. Nhà này sát nhà anh anh Nguyễn Đồng Hợi, cũng là Cadastre khóa đàn anh và cũng là hàng xóm. Thế là chúng tôi qua thăm xã giao, nhờ vậy tôi được quen chị Hợi (là con gái cụ Phan Chu Trinh) và biết cô Nguyễn thị Châu Sa, con gái anh chị Hợi. Cô Châu Sa sau này